

Izdelki iz senenega mleka

Na Malenškovi kmetiji v Žlebeh pri Medvodah je bil ob petindvajsetnici Združenja kmečkih sirarjev Slovenije eden od petih pogovorov ob siru. Na kmetiji dnevno predelajo tristo litrov senenega mleka v različne mlečne izdelke.

CVETO ZAPLOTNIK

Žlebe – Združenje kmečkih sirarjev Slovenije praznuje letos petindvajset let delovanja. Jubilej je proslavilo na poseben način – z zanimivimi pogovori ob siru na planinah in kmetijah, na katerih mleko predelujejo v mlečne izdelke. Eden od petih pogovorov je bil na Malenškovi kmetiji v Žlebeh pri Medvodah, kjer so se pogovarjali o pomenu mleka in mlečnih izdelkov v prehrani otrok in mladostnikov. Glavni govornik je bil dr. Evgen Benedik s pediatrične klinike v Ljubljani, ki je poudaril, da so mleko in mlečni izdelki v naši prehrani priporočeno živilo, pri tem pa je pomembno, da jih uživamo v zmernih količinah.

Da je bil pogovor na Malenškovi kmetiji, ni naključje. Kmetija, na kateri že skoraj trideset let gospodarita Andreja in Mirko Bizant, je že od vsega začetka članica združenja. Na kmetiji obdelujejo petnajst hektarjev lastnih in deset hektarjev najetih kmetijskih zemljišč, gospodarijo pa tudi z dvajsetimi hektarji gozda. Med kmetijskimi zemljišči prevladuje trajno travinje, kar jim daje idealne možnosti za rejo goved in za prirajo mleka. Redijo petintrideset glav velike živine – krav in telic.

Letos mineva petindvajset let, ko so Andreja in še tri kmečke žene odšle na daljši poglobljeni tečaj sirarstva

Andreja in Mirko Bizant ob sirarskem kotlu / Foto: Cveto Zaplotnik

na Nizozemsko. To je bil za kmetijo prelomen trenutek – začetek postavljanja na trdne temelje. Andreja in Mir-

ko je dejal Mirko in poudaril, da bo nasledniku, sinu Jakobu, verjetno nekoliko lažje. Pomemben korak v razvoju

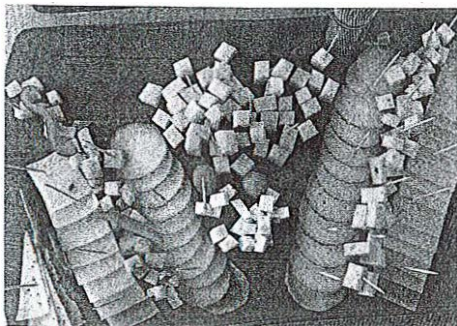
Mirko ugotavlja, da je med potrošniki še premajhna prepoznavnost kmečkih izdelkov. »Na trgu se marsikaj ponuja kot domače, a ni vse domače.«

ko sta si namreč vedno želela veliko družino (ima ta sedem otrok), a pri tem sta si zastavila cilj, da z dejavnostjo na kmetiji zagotovita številni družini dostojno življenje. Predelava mleka jima je zagotavljala dodano vrednost in tudi dodatni dohodek. »Na kmetiji ni bilo sirarske tradicije, zato se je bilo treba vsega naučiti. Ni šlo vse gladko in hitro, potrebna je bila dolga pot,«

ju kmetije je bila tudi odločitev, da opustijo krmiljenje živine s silažo in začnejo prirajo senenega mleka. »Nikoli ne bom rekel, da je to edina in prava pot, a za našo kmetijo je bila to prava odločitev,« je dejal Mirko in dodal: »Osнова za kakovostne izdelke je kakovostno mleko, pri predelavi moramo spoštovati higienske standarde, imamo pa tudi strogo veterinarsko kontrolo.«

Na kmetiji namolzejo na leto okrog 150 tisoč litrov mleka, veliko večino ga predelajo v mlečne izdelke – sir, skuto, maslo, jogurt, smetano in namaze, približno desetino pa gado dajejo mlekaru. Na ta način lažje prebrodijo konice, ko imajo polne roke dela, in razmere, ko se prodaja izdelkov zmanjša. Izdelke prodajajo doma na kmetiji, na tržnici v Medvodah in v prodajnih avtomatih.

Mirko in Andreja sta delovno zelo obremenjena, pravita, da bi jima prav prišel še kak par pridnih delovnih rok. Veliko jima pomaga sin Jakob, ki ju bo tudi nasledil na kmetiji, ob konicah pa priskočijo na pomoč tudi ostali družinski člani.

Malenškovi so udeležencem pogovora postregli z različnimi vrstami sira. / Foto: Cveto Zaplotnik

Jakob, naslednik na kmetiji, in njegovo dekle Klara / Foto: Cveto Zaplotnik

Vseslovensko srečanje kmetov

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V nedeljo, 8. oktobra, bo na Ponikvi in Slomu, rojstnem kraju Antona Martina Slomška, zavetnika kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva,

dvajseto vseslovensko srečanje kmetov. Srečanja se bodo udeležili tudi gorenjski kmetje. Brezplačni avtobusni prevoz jim bo zagotovila kranjska območna enota Kmetijskogozdarske zbornice Slovenije, ki sprejema

prijave do petka, 6. oktobra, oziroma do zasedenosti avtobusa na telefonski številki 04 280 46 24.

Srečanje se bo začelo opoldne s sveto mašo v cerkvi svetega Martina na Ponikvi in nadaljevalo ob 14. uri s

slavnostno akademijo pred Slomškovo rojstno hišo na Slomu, kjer bo režiser, dramatik in igralec Gregor Čušin predstavil, kako uporabni so svetniki za kramljanje. Mogoče bo tudi ogled Slomškove rojstne hiše.

Slovenija je čebelarstva velesila

Slovenija je država z največjim številom čebelarjev na prebivalca na svetu.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – Čebelarstva zveza Slovenije je v soboto s slavnostno akademijo v Cankarjevem domu v Ljubljani proslavila 150 let organiziranega čebelarstva na Slovenskem, 250. obletnico smrti utemeljitelja sodobnega čebelarstva Antona Janše, 20-letnico Apimondie Ljubljana in začetek delovanja Čebelarške šole Antona

čebelarstva velesila – kot prva država na svetu je vpisala čebelarstvo kot način življenja na Unescov seznam za nesnovno dediščino, razvila je znanje za čebelarjenje invalidov, pomemben pa je tudi njen prispevek k mednarodnemu ozaveščanju o pomenu čebel in drugih opravevalcev, ki so ključni za svetovno prehransko varnost, saj je od njih odvisna vsaka tretja žlica naše hrane.

Slovenija je domovina kranjske čebele in ima okrog 215 čebelarških društev in zvez.

Janše. Akademije so se poleg domačih čebelarjev udeležile tudi čebelarstva delegacije iz drugih držav ter številni ugledni gostje, med njimi predsednica države dr. Nataša Pirc Musar, ki je v slavnostnem nagovoru poudarila, da je Slovenija dežela čebelarjev z največjim številom čebelarjev na prebivalca na svetu in s kranjsko čebelo, ki ima izjemne lastnosti, kot so značilna mirnost, delavnost in dolgoživetost. »Prav iz te slovenske tradicije in simbolike čebele in čebelarstva je vzklila slovenska pobuda za svetovni dan čebel, ki so ga Združeni narodi razglasili pred petimi leti,« je dejala predsednica in dodala, da je Slovenija

»V Sloveniji je čebelarstvo način življenja, pomemben del narodne identitete in del naše bogate kulture,« je na akademiji dejal Boštjan Noč, predsednik Čebelarstva Slovenije, in potlej naštel, na kaj vse so čebelarji ponosni, kaj vse so že dosegli in kaj še želijo doseči. Želijo si, da bi Evropska unija sprejela njihovo pobudo za enotno označevanje medu po vsej Evropi s točno navedbo države porekla, da bi ustanovili Evropsko čebelarstvo zvezo, ki bi evropsko čebelarstvo zastopala v Bruslju, in da bi slovenska država prepoznala pomen opravevalnega »servisa« čebel in za to čebelarjem namenila denarno nadomestilo.

Ekološki dan EU

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V soboto, 23. septembra, je bil Ekološki dan EU. Kot so ob tem zapisali na kmetijskem ministru, je bil ta dan namenjen razmisleku o izzivih in priložnostih ekološkega kmetovanja in ozaveščanju potrošnikov o prednostih ekološke pridelane hrane. Slovenija je z 11-odstotnim deležem kmetijskih zemljišč v ekološki pridelavi nad povprečjem Evropske unije, do leta 2027 pa si je zastavila za cilj ta delež povečati na 18 odstotkov. Za ekološko kmetovanje bo dotlej

neposredno namenila 93,5 milijona evrov, spodbujala pa ga bo tudi z drugimi ukrepi. Objavila bo razpis za naložbe v ekološko pridelavo in predelavo. Podpirala bo povezovanje ekoloških pridelovalcev in predelovalcev ter tako imenovane ekoregije. Prvih pet let od uvedbe ekološkega kmetovanja bo kmetijam plačevala stroške kontrole. Mladim prevzemnikom kmetij, ki bodo kmetovali ekološko, bo namenila za petino višjo finančno podporo. Pri ukrepu Promocija kmetijskih pridelkov in živih bo dala poudarek ekološkim izdelkom.

Medard Jamšek najboljši z obračalnimi plugom

Naklo – Na zemljiščih, ki jih upravlja posestvo Grad Prestranek, je bilo septembra 66. državno tekmovanje oračev Slovenije, 28. državno tekmovanje dijakov in študentov biotehniških šol v oranju ter tekmovanje žensk v spretnostni vožnji s traktorjem in dvoosno prikolico. Na tekmovanju dijakov in študentov je pri oranju z obračalnim plugom zmagal Medard Jamšek iz Biotehniškega centra Naklo.